

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequialis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive
scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Francofurti, 1625

Thema I.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

H A C T E N V S

Themata ex veteri Testamento, quæ Dispositionibus centum & viginti septem sunt explicata: si iuxta seriem Dispositionum illa numerare velis.

Si quis vero ea quæ hæctenus sæpe coniunctim tractata sunt, accuratius numerare velit, & ex vna Dispositione duas, tres aut plures velit extruere conciunculas (quod exempli causa, ex Dispositionibus Thematum præcedentium 116, & 121. item Psalmi 90. aliorumque plurimorum fieri potest facillime) prodibunt Themata C L. & ultra.

Liberum autem lectori, ut tractare, sic etiam numerare hæc omnia pro lubitu.

F I N I S T H E M A T V M
veteris Testamenti.

S E Q V V N T V R

PORRO THEMATVM
FVNEBRIVM DECIMÆ CLAS-
SIS, EX NOVO TESTAMEN-
to defunctorum Disposi-
tiones.

Centuria V. & Vltima.

T H E M A I.

Matth. 7. v. 13. & 14.

Introite per arctam portam, &c.

D I S P O S I T I O.

CVM Christus interrogaretur ab aliquo, Luc. 13. v. 23. An pauci sint salui futuri, responderet illi pene iisdem verbis quæ in principio huius loci prædicti exstant: Contendite intrare per angustam portam. Ex qua responsione Christi facile conicere, quando Christus hoc

hoc loco & Luc. 13. de via & porta loquitur, sermonem esse de via ad cœlum, & ianua ad vitam æternam.

Cum autem nemo sit omnium mortalium, qui non ipse *etiam* cupiat saluari: at vero Christo teste, plurimi sint, qui à vera via aberrant: operæ pretium erit de his accuratius cogitare.

Quia igitur Christus de duplici via & duplici porta loquitur: nos etiam de utraque sigillatim aliquid dicemus. Et 1. quidem de angusta, 2. de spatiosa: quomodo hæc comparatæ Tertio, Locos communes subiiciemus.

I. Pars.

1. Viam ait Christus, esse arctam siue strictam. Et portam angustam.

2. Eamque esse, quæ ducit ad vitam, ad cœlum.

3. Paucos quoque hanc viam inuenire asserit.

Hæc erunt paulo alius repetenda.

I. Quod viam & portam vocat, similitudo est, & significat accessum ad vitam & salutem. Designat hoc loco simul etiam fidem & vitæ institutum, siue doctrinam de fide & moribus, qua docemur venire ad vitam.

II. Quod arcta & stricta dicitur, non fit hanc ob causam, quod Deus paucos velit saluari. Ille enim viam omnibus parauit, & portam aperuit latissime, dum ad prædicationem Euangelii omnes vocauit, Esa. 65. vers. 11. Aperiuntur portæ, &c. At angusta vocatur, quia certis est cancellis verbi diuini inclusa, vt non liceat neque ad sinistram neque ad dexteram euagari huic qui saluari vult, Deut. 5. v. 32. & 17. v. 11. & 28. v. 14. Secundo vocatur angusta & arcta, quia oportet per multas tribulationes ingredi regnum cœlorum. Actor. 14. v. 22. Et quia hic nullus locus voluptatibus mundanis relinquitur. Sicut Christus ingressus, Luc. 24. v. 26. Et breuiter Christus est hæc via, Joan. 14. v. 6. & hæc porta, Joan. 15. v. 8. quæ ducit ad cœlum, sed per varias afflictiones.

III. Quare autem pauci dicuntur inuenire illam?

Quia

Qua part
Anatell
abcondit
leoneque
10. 1. Pet.
Human
venit vitan
ce 14. v. 2
mbulation

Unum
genam celo
diuinus.

1. Præ
operit cele
illa ve

1. Ec
paradictis
caplicand

1. Via
ostendit
isilequon

1. Veritate
uas ad dext

1. Via d
vino mait

1. pmo cogit
rum & mo
foculit me

1. Ec
hypocritar
vent ad D
rationis f
u, &c.

1. N

Quia pauci illam quaerunt, vt decet. Animalis homo nihil intelligit, 1. Cor. 2. v. 14. Et mysteria rationi humanae abscondita sunt, 1. Cor. 2. v. 7.

Ideoque lucernam verbi accendi oportet, Psal. 119. v. 10. 1. 2. Pet. 1. v. 19. & oculos fidei aperiri.

Humana enim ratio, quae caeca est, per se nunquam inuenit vitam. *Et contendendum est, vt intremus per hanc, Lucae 14. v. 23. Non mus, sich da hinein tringe, per varias tribulationes, & scandala mundi, per varia obstacula.*

II. Pars.

Biuium obitici hominibus, cupientibus ingredi regnum caelorum, Christus ostendit. Et de via angusta iam diximus.

1. Praeter illam alia etiam latissima se effundit via, & aperit sese porta spatiosissima.

2. Illa vero est quae ducit ad interitum.

3. Et plurimi inueniuntur hac via ambulantes. Ex praedictis quidem hoc constabit facillime, tamen paucis explicandum. Quia magni momenti res.

1. Via lata & spatiosa porta non ea est, quae hominibus ostenditur in verbo Domini, sed est ratio doctrinae, quam ipsi sequuntur, iuxta ductum carnis & rationis humanae. A veritate enim, quae simplex est via, innumera sunt deuia ad dexteram & sinistram.

Et via dicitur lata & porta spatiosa, quia qui sectantur huius mundi studia, & indulgent voluptatibus, aut propriis cogitationibus, illi non tantum sentiunt arumnarum & molestiarum sicut pii. Diabolus enim suis non tot facessit negocia.

II. At haec ducit ad interitum, Phil. 3. v. 19. Quia nec hypocritae, nec iustitiani, nec imponentes sese conuertunt ad Dominum, qui vera via est, sed sequuntur ductum rationis suae, vel Diaboli, 1. Cor. 12. v. 2. sicut ducebamini, &c.

III. Multi inueniuntur in hac via. Quia semper plures

tes delectantur mendacio quam veritate: plures diligunt
& sequuntur mundum quam Christum.

III. Loci communes.

I. Semper minor pars hominum viam ad salutem ingreditur: quia est difficilior, quam via quam mundus ingreditur. Ideo pii dicuntur, *Grex pusillus*, Luc. 12. Licet enim infinitus sit numerus saluandorum, per se tamen respectu immensæ multitudinis pereuntium, est pusillus grex qui arctam ingreditur viam. Nos itaque contendamus per eandem in cœlestem patriam.

Estque hic plane contrarium obseruandum, quam in profectioibus terrenis. Ibi sequimur viam, quæ maxime trita & spatiosa est, *Qua man am besten dan fort kommen*.

At in cœlum tendentibus via angusta & difficilis est perendum. Iter quidem molestum: at inuentum domicilium quod perimus, 1. Cor. 5. v. 2. Heb. 13. v. 14. iucundum & gratum erit *Mansio perpetua*, Joh. 14. v. 2. Vbi delectatio, Psal. 16. in fine.

Errant itaque i. aduersarii, qui religionem multitudine amplectentium æstimant. Dicunt illi, Nos habemus ingentem multitudinem Pontificum, Regum, Cardinalium, Doctorum, &c. Vos vnum & alterum habetis Principem, &c. Resp. *Eben das ist ein böses Anzeigen*, quod tam multi ambulant vobiscum. Semper plures erant Idololatræ quam Orthodoxi. Elias cum paucis millibus superest, cum cæterorum innumere sint myriades, 2. Reg. 19. Pauci electi, Matt. 22. v. 14. Non multi nobiles, 1. Cor. 1. v. 26. Noa cum suis exiguo numero seruatur: cæteri omnes pereunt, Et quantus numerus semper fuit gentilium, estque adhuc Mahumetanorum, &c. Ergone propterea illi veram sectantur religionem? Contrarium verum est.

Errant 2. etiam nostrates, qui multitudine peccantium volunt excusare sua scelera. *Ich bins nicht allein*. Ita sane multi sunt qui ambulant in via lata. Hoc est, socios comi-

THEM
entes ad g
17. v. 17.
Il. D
re sic nos
nat ab hac
infinitis, au
21. vel. 24
secum sum
nec erecta
mici, vindic
alio. Illa op
dicitur, qu
Etioli h
tatur. Sic
mibus sceler
Marth. 23.
III. Qua
in sua Reli

Non om
Iniquum
Omnes
at cœlestis
quæ in p
Matth. 22.
Pec. 17. 9.
Ex voca
est. Matth
Neque
tatum,
non agno

THEMA II. EX NOVO. TEST. 415

comites ad gehennam quærere, non excusare peccatum
Syr. 7. v. 17.

II. De via arcta & porta angusta sæpe cogitandum, ne sic nos hanc viam ingressuri oneremus, vt excludamur ab hac porta. Non capit hæc porta onustos diuitiis iniustus, auaritia, &c. Thûr ist zu eng / der Sellsack / Job. 31. vers. 24. mag nit hinein. Alii hastam oblongam volunt secum sumere ingressuri hanc portam, quæ nec transuersa nec erecta nos introire patitur: Hi sunt qui inuidi, inimici, vindictæ cupidi, contentiosi, amari, &c. sunt erga alios. Illa opera carnis coniunguntur. Gal. 5. v. 19. & prædicitur, quod non possunt ingredi.

Ebrii hencfen zu viel Slaychen an sich: non intromittuntur. Sic de cæteris. Porta capit non nisi nudos ab omnibus sceleribus, & indutos veste nuptiali. Christo, fide, Matth. 22.

III. Quantum errent, qui existimant, vnumquemque in sua Religione saluari, hinc facile patet.

FINIS.

THEMA II.

Matth. 7. v. 21.

Non omnis, qui dixerit mihi, Domine, Domine, intrabit regnum cælorum, &c.

DISPOSITIO.

Omnes omnino homines ad communionem doctrinæ cœlestis vocatos esse diuinitus, ab exordio mundi vsque in præsentem diem, ex Parabola Matth. 20. vers. 1. & Matth. 22. v. 1. aliisque scripturæ locis, 1. Tim. 2. v. 4. & 2. Pet. 2. v. 9. Rom. 10. v. 19. Col. 1. v. 23. patet.

Ex vocatis autem, paucos electos ipse Christus author est, Matth. 20. v. 16. & 22. v. 14.

Neque vero à consortio regni cœlestis exclusos eos tantum, qui vocari non comparuerunt, hoc est, Deum non agnouerunt, vt Gentes, Turcæ, Iudæi: sed & inter